

Τι πρέπει να ξέρουν όσοι εξεταστούν προφορικά στις πανελλαδικές

Οι μαθητές εξετάζονται στα ίδια θέματα με το ίδιο πρόγραμμα και διάρκεια εξέτασης

Οδηγίες για τις προφορικές εξετάσεις των μαθητών εξέδωσε το Υπουργείο Παιδείας. Θυμίζουμε ότι προφορικά εξετάζονται οι μαθητές που λόγω της υφιστάμενης φυσικής αδυναμίας τους (δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, φάσμα αυτισμού, κινητική αδυναμία άνω άκρων ή προβλήματα στην όραση), αδυνατούν να εκφράσουν γραπτά τις γνώσεις τους.

Το ΥΠΑΙΘ τονίζει ότι κατά τα λοιπά η εξέτασή τους δεν διαφέρει από την εξέταση των υπολοίπων που εξετάζονται γραπτά. Έτσι λοιπόν αυτοί εξετάζονται στα ίδια θέματα με το ίδιο πρόγραμμα και την ίδια διάρκεια εξέτασης με αυτούς που εξετάζονται γραπτά.

Ειδικά ως προς την συνολική διάρκεια εξέτασης των εξεταζομένων προφορικά, πρέπει να διασαφηνιστεί ότι στη συνολική διάρκεια της προφορικής εξέτασης συμπεριλαμβάνεται

α) ο χρόνος προετοιμασίας, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3) ώρες, όπως για όλους τους υποψηφίους των πανελλαδικών εξετάσεων, μετά την παρέλευση του οποίου οι υποψήφιοι κλείνουν τα τετράδια και περιμένουν να κληθούν από την επιτροπή

β) μετά την παρέλευση του τρίωρου χρόνου προετοιμασίας ή όταν κάποιος υποψήφιος (πριν την παρέλευση του τρίωρου) δηλώσει έτοιμος για αξιολόγηση, ξεκινάει ο χρόνος αξιολόγησης-βαθμολόγησης. Η επιτροπή έχει την δυνατότητα, εφόσον από την πορεία αξιολόγησης-βαθμολόγησης του εξεταζόμενου διαπιστώσει ότι έχει βάση το αίτημά του για παράταση του χρόνου αξιολόγησης-βαθμολόγησης, να του παρέχει αυτή την παράταση χρόνου για εύλογο διάστημα (έως 30 λεπτά), η οποία συνδέεται άμεσα με την εξέλιξη της αξιολόγησης-βαθμολόγησης του κάθε εξεταζόμενου και την εκτίμηση της επιτροπής.

Όσον αφορά τη διαδικασία της εξέτασης, επισημαίνεται ότι οι εξεταζόμενοι μαθητές εισέρχονται στις αίθουσες εξέτασης την ίδια ώρα που εισέρχονται και οι λοιποί εξεταζόμενοι στα εξεταστικά κέντρα, τους χορηγείται το τετράδιο και αναγράφουν τα ατομικά τους στοιχεία στους οικείους χώρους (αν αδυνατούν από μόνοι τους βοηθούνται από τους επιτηρητές). Μετά τον έλεγχο της ταυτοπροσωπίας και της ορθής αναγραφής των ατομικών στοιχείων, αυτά καλύπτονται από τους επιτηρητές με αδιαφανές αυτοκόλλητο ώστε να καθίσταται ανώνυμο το κάθε τετράδιο.

- Διανέμεται αντίγραφο των θεμάτων σε κάθε εξεταζόμενο, οπότε αρχίζει και ο χρόνος έναρξης της εξέτασης.

- Ο επιτηρητής μπορεί να αναγνώσει τα θέματα αν ζητηθεί από τον εξεταζόμενο.

- Στους εξεταζόμενους παρέχεται ο χρόνος προετοιμασίας, ο οποίος είναι τουλάχιστον ίσος με το χρόνο δυνατής αποχώρησης και δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις ώρες, προκειμένου να μελετήσουν, να κατανοήσουν τα θέματα και να κρατήσουν, εφόσον το επιθυμούν, σημειώσεις στο τετράδιο τους για να τις χρησιμοποιήσουν όταν θα προσέλθουν στην επιτροπή προκειμένου να εξεταστούν.
- Όταν είναι έτοιμοι ή όταν παρέλθει ο τρίωρος χρόνος προετοιμασίας, προσέρχεται ο κάθε ένας ξεχωριστά στην αίθουσα όπου παρευρίσκονται τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης.
- Ο εξεταζόμενος αναπτύσσει προφορικά στα τρία μέλη – εξεταστές τις απαντήσεις του στα θέματα, με όποια σειρά επιθυμεί. Κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης των απαντήσεών του μπορεί να συμβουλευτεί τις σημειώσεις του στο τετράδιο.
- Στην περίπτωση που επιθυμεί να απαντήσει γραπτά σε κάποια ερωτήματα, εκφράζει αυτή την επιθυμία του στους βαθμολογητές, όταν προσέρχεται ενώπιον της επιτροπής, και το δηλώνει εγγράφως στο γραπτό του δοκίμιο, ώστε οι σχετικές απαντήσεις να αξιολογηθούν γραπτά και όχι προφορικά. Η γραπτή δήλωση του υποψηφίου υπογράφεται από τους εξεταστές και τον πρόεδρο της επιτροπής. Όταν ολοκληρώσει την εξέτασή του παραδίδει το τετράδιο στον Πρόεδρο ή στον γραμματέα της επιτροπής και αποχωρεί από την αίθουσα και το Εξεταστικό Κέντρο.
- Απαγορεύεται επίσης κατηγορηματικά να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία με ευθύ ή έμμεσο τρόπο στον εξεταζόμενο ή σε οποιονδήποτε τρίτο σχετικά με την αξιολόγηση και τη βαθμολογία του εξεταζόμενου.

Εξετάσεις σε ειδικά μαθήματα

1. Τόπος εξέτασης: Για την εξέταση των υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα ειδικά μαθήματα θα ακολουθήσει άλλη αναλυτική εγκύκλιος

2. Οργάνωση της εξέτασης

Για την έγκαιρη και σωστή οργάνωση της εξέτασης στα ειδικά μαθήματα, οι Διευθυντές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης γνωστοποιούν το αργότερο μέχρι τέλος Μαΐου στον Πρόεδρο του οικείου Βαθμολογικού Κέντρου Ειδικών Μαθημάτων ή στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων, (αν πρόκειται για ειδικό μάθημα που εξετάζεται από την ΚΕΕΜ), συγκεντρωτική κατάσταση κατά Διεύθυνση Δ.Ε. των εξεταζομένων που ανήκουν στα ΓΕΛ και ΕΠΑΛ αρμοδιότητάς τους. Η κατάσταση περιλαμβάνει τα ατομικά στοιχεία και τον κωδικό του εξεταζόμενου και συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο της σχετικής γνωμάτευσης κατά περίπτωση.

Η εξέταση, των υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στα ειδικά μαθήματα διενεργείται γραπτά ή προφορικά ή γραπτά και προφορικά από την οικεία επιτροπή εξέτασης κατά τον ίδιο χρόνο και με το ίδιο πρόγραμμα, με τον οποίο διενεργούνται οι εξετάσεις στα ειδικά μαθήματα και πάνω στα ίδια θέματα, στα οποία εξετάζονται οι υπόλοιποι υποψήφιοι. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διαδικασίες που αναφέρονται στο κεφάλαιο Β της παρούσας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Οι υποψήφιοι με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες πρέπει κατά τη διάρκεια της εξέτασης να αντιμετωπίζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να ξεχνούν αν είναι δυνατό τα προσωπικά τους προβλήματα που προέρχονται από την «ιδιαιτερότητά τους» και έτσι να είναι σε σωστή ψυχολογική κατάσταση για να αποδώσουν σύμφωνα με τις γνώσεις και τις ικανότητές τους.

Υπάρχουν εξεταζόμενοι των οποίων οι παθήσεις γίνονται οπτικά αντιληπτές όπως είναι η κινητική αναπηρία, υπάρχουν όμως και εξεταζόμενοι που παρουσιάζουν δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, φάσμα αυτισμού, των οποίων όμως η πάθηση δεν γίνεται εύκολα αντιληπτή αφού δεν συνδέεται με εξωτερικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα. Μερικές φορές μάλιστα ίσως να παρασύρουν με την εμφάνισή τους και να δημιουργούν αμφιβολία για το κατά πόσο χρειάζονται πραγματικά ιδιαίτερη αντιμετώπιση. Για το λόγο αυτό θα αναφερθούμε εκτενέστερα σ' αυτή την κατηγορία των εξεταζομένων για ενημέρωση των μελών των επιτροπών.

Οι εξεταζόμενοι αυτοί είναι άτομα με κανονική νοημοσύνη αλλά παρουσιάζουν ειδικές δυσκολίες στη μάθηση, οι οποίες εντοπίζονται κυρίως στην ανάγνωση και τη γραφή. Τα κύρια συμπτώματα της δυσλεξίας είναι η αργή και με πολλά λάθη ανάγνωση - πολλές φορές άλλα βλέπουν και άλλα διαβάζουν – η υπερβολική ανορθογραφία και δυσανάγνωστη γραφή, καθώς και η δυσκολία απόδοσης με συνεχή λόγο του περιεχομένου του αντικειμένου στο οποίο εξετάζονται. Πολύ συχνά οι δυσλεκτικοί παρουσιάζουν και διάσπαση προσοχής.

Τα άτομα αυτά όταν αντιμετωπίζονται σωστά από ψυχοσυναισθηματική και διδακτική άποψη, σταδιακά ξεπερνούν τις δυσκολίες τους και εξελίσσονται ικανοποιητικά επιτυγχάνοντας πολλές φορές υψηλά μαθησιακά και ακαδημαϊκά επιτεύγματα.

Η προφορική εξέταση αντικαθιστά για τα άτομα αυτά την γραπτή, μόνο ως διαδικασία αξιολόγησής τους, δεδομένου ότι οι δυσλεκτικοί είναι δύσκολο να διατυπώσουν γραπτά τις σκέψεις τους και τα διανοήματά τους. Έχουν βέβαια το δικαίωμα κατά το στάδιο της προετοιμασίας του θέματος να χρησιμοποιούν πρόχειρο, όπου θα καταγράφουν τις σκέψεις τους και στη συνέχεια να αναπτύσσουν προφορικά τις απαντήσεις τους. Επίσης δικαιούνται στην περίπτωση που επιθυμούν να απαντήσουν γραπτά σε κάποια ερωτήματα, αυτά να αξιολογούνται κατά τη βαθμολόγηση.

Κατά την εξέταση οι εξεταστές επιβάλλεται να επιδιώκουν τη διαμόρφωση κλίματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας και να υποδεικνύουν στον εξεταζόμενο τυχόν λάθη που δεν οφείλονται σε έλλειψη της απαιτούμενης γνώσης αλλά είναι δυσλεκτικά συμπτώματα π.χ. όταν ο εξεταζόμενος λύνει άσκηση μαθηματικών ή χημείας, ο εξεταστής μπορεί να υποδεικνύει τυχόν αναριθμητισμό, τον οποίο ο ίδιος ο

εξεταζόμενος διορθώνει, ώστε να προλαμβάνεται η δημιουργία σύγχυσης, η οποία θα οδηγήσει σε λάθος αποτέλεσμα.

Αν στην απάντηση κάποιου θέματος απαιτείται γραφική παράσταση και ο υποψήφιος αδυνατεί να γράψει, ο εξεταστής μπορεί να σχεδιάσει τη γραφική παράσταση καθ' υπόδειξη του εξεταζόμενου. Όταν ο εξεταζόμενος καλείται να απαντήσει σε θέματα όπως είναι η Ιστορία, η Βιολογία κ.λ.π., εφόσον ο εξεταστής διαπιστώνει ότι ο εξεταζόμενος αδυνατεί να αποδώσει το εξεταζόμενο αντικείμενο με συνεχή λόγο, μπορεί να τον εξετάσει με την υποβολή ερωτήσεων, οι οποίες θα τον διευκολύνουν στην διατύπωση των γνώσεων αλλά δεν θα πρέπει να είναι τέτοιας μορφής που θα υποδεικνύουν την απάντηση. Αν κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας των θεμάτων ή κατά τη διάρκεια της εξέτασης ο εξεταζόμενος ζητήσει την ανάγνωση κάποιου θέματος, τότε ο επιτηρητής ή ο εξεταστής αντίστοιχα θα μπορούσε να επαναλάβει άλλη μία φορά την ανάγνωση κάποιου θέματος.

Επισημαίνεται ότι η ιδιαίτερη μεταχείριση των εξεταζόμενων δε συνιστά σε καμία περίπτωση επιεική αξιολόγηση ή άλλης μορφής ιδιαίτερη μεταχείριση, αλλά σκοπεύει μόνο στην παροχή της δυνατότητας να εξωτερικεύσουν τις γνώσεις, τις οποίες λόγω της πάθησης αυτής αδυνατούν να εξωτερικεύσουν με το γραπτό λόγο. Είναι αυτονόητο ότι, όλοι οι συμμετέχοντες στην επιτροπή εξέτασης των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν επιτρέπεται να συμπεριφέρονται περιφρονητικά ή απαξιωτικά έναντι των εξεταζόμενων.